

6. ODPADY

W Polsce obowiązują dwie ustawy regulujące gospodarowanie odpadami. Są to ustawa z 27 czerwca 1997 r. o odpadach oraz ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 13 września 1996 r. W lutym 2001 r. Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o odpadach. Rząd uznał konieczność opracowania nowej ustawy, której celem jest dostosowanie do prawa Unii Europejskiej. Określono podstawowe zasady gospodarowania odpadami. Przyjęto, iż istnieje obowiązek zapobiegania powstawaniu odpadów przez stosowanie odpowiednich form, usług lub surowców i minerałów, zarówno na etapie projektowania jak i przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania. Projekt omawia termiczne przekształcenie i składowanie odpadów. Uwzględnia się w nim obowiązki wytwórców produkujących odpady, a także administracji publicznej. W projekcie znalazły się także regulacje dotyczące takich odpadów jak oleje odpadowe, odpady dwutlen-

ku tytanu, baterie, akumulatory, odpady medyczne i weterynaryjne.

W celu uporządkowania zagadnień związanych z obecnością odpadów w środowisku WIOŚ we Wrocławiu, w ramach monitoringu środowiska gromadzi dane o odpadach przemysłowych wytworzonych na terenie województwa w programie komputerowym SIGOP-D.

W związku z wejściem w życie ustawy o odpadach oraz nowej klasyfikacji odpadów, w Głównym Inspektoracie Ochrony Środowiska zmodernizowano dotychczasowy system informatyczny monitoringu gospodarki odpadami (SIGOP). W 2000 r. zbierano informacje o wszystkich rodzajach odpadów przemysłowych wytworzonych na terenie województwa. Zbieranie informacji odbywa się systemem ankietowym - pracownicy Wojewódzkich Inspektoratów Ochrony Środowiska (WIOŚ) w miarę możliwości dokonują ich weryfikacji.

6.1. ŹRÓDŁA I STRUKTURA WYTWARZANIA ODPADÓW

6.1.1. Odpady komunalne

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa problem odpadów komunalnych stanowi zadanie własne samorządów terytorialnych. Stan gospodarki odpadami w województwie nie jest zadowalający. Źródłem odpadów komunalnych wytworzonych na terenach miejskich są przede wszystkim gospodarstwa domowe, obiekty użyteczności publicznej i obsługi ludności. Powszechnie stosowaną w województwie metodą unieszkodliwiania odpadów jest deponowanie na składowiskach.

W województwie dolnośląskim na 169 gmin (30 powiatów) przypadają 142 składowiska odpadów komunalnych o łącznej pojemności ok. 48 mln m³ i powierzchni ok. 416 ha. Składowanych jest na nich obecnie ok. 36 mln m³ odpadów, co jest równe 74% ich ogólnej pojemności. Szacuje się, że co roku powstaje w województwie dolnośląskim ok. 3,6 mln m³ odpadów, co przyczynia się do szybkiego wypełniania składowisk.

Większość składowisk w województwie, zwłaszcza tych starych, eksploatowana jest bez wymaganych przepisami decyzji administracyjnych, legalizujących ich stan prawny, a tym samym określających niezbędne rozwiązania techniczne, sposób składowania odpadów oraz eksploatacji obiektów. Prowadzone przez WIOŚ kontrole wykazują wiele tego typu nieprawidłowości. Najczęściej jest to nieuporządkowane składowanie odpadów, brak systematycznego przykrywania odpadów ziemią oraz brak badań monitoringowych składowisk.

W celu zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska komunalne, a tym samym przedłuże-

nia okresu ich eksploatacji, w poszczególnych gminach sukcesywnie wdrażany jest system recyklingu odpadów.

Z nadesłanych do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska informacji bieżących oraz kontaktów z samorządami wynika, że na terenie województwa dolnośląskiego próbę poprawy gospodarki odpadami poprzez segregację podjęły gminy np.: Wrocław, Oława, Kąty Wrocławskie, Milicz, Międzybórz, Twardogóra, Brzeg Dolny, Jelcz Laskowice, Kondratowice, Legnica, Wałbrzych, Łądek Zdrój, Kudowa Zdrój, Szczawno Zdrój, Międzylesie, Świdnica, Bielawa, Dzierżonów, Żarów, Radków, Głuszyca, Jelenia Góra, Mysłakowice, Kowary, Podgórzyn, Lubań, Mirsk, Marciszów, Lwówek Śląski, Zgorzelec i inne.

Podjęmowane przez samorządy gmin inicjatywy w zakresie segregacji odpadów, odzysku surowca wtórnego, a w konsekwencji minimalizowania ilości kierowanych na wysypiska odpadów, winny być sukcesywnie rozszerzane i prowadzone równolegle z zadaniami w zakresie budowy, rozbudowy i modernizacji składowisk odpadów komunalnych. Pozwoli to na wydłużenie okresu ich eksploatacji. Dla szerszego wdrażania tego kierunku brak jest nadal właściwych relacji ekonomicznych i sprzyjających uwarunkowań gospodarczych.

Głównymi źródłami powstawania odpadów na terenach wiejskich są: gospodarstwa domowe, obiekty obsługi wsi (ludności i rolnictwa), zakłady przemysłowe i usługowe oraz gospodarstwa rolne indywidualne i zbiorowe.

Dotychczas prowadzone badania wykazały, że skład odpadów komunalnych jest uzależniony od wielu czynników, takich jak:

- sposobu ogrzewania budynków,
- pory roku,
- rodzaju zabudowy mieszkalnej,
- infrastruktury technicznej,
- zamożności społeczeństwa,
- poziomu edukacji itp.

Skład i struktura odpadów komunalnych wytworzonych na terenach miejskich i wiejskich różnią się zasadniczo. Odpady powstałe na terenach miejskich charakteryzują się wyższą wartością opałową.

Należy oczekiwać, że w miarę rozwoju gospodarczego kraju i poprawy sytuacji finansowej mieszkańców, skład morfologiczny odpadów będzie się zmieniał, upodabniając się stopniowo do składu odpadów w krajach Europy Zachodniej. Wraz z upływem czasu nastąpi w nich spadek zawartości substancji organicznej przy jednoczesnym wzroście ilości odpadów opakowaniowych (papier, tworzywa sztuczne, szkło).

Jednocześnie zmniejszała się będzie stopniowo zawartość frakcji <10mm jako efekt zastępowania węgla w ciepłownictwie innymi źródłami energii (gaz, olej opałowy).

L.p.	Wskaźnik	Miasta		Tereny wiejskie
		duże	małe	
1.	Udział frakcji 0-10mm	6,5-20,8	12,0-55,0	15-70
2.	Organiczne – roślinne	22,4-39,6	5,5-20,5	0,0-5,5
3.	Organiczne – zwierzęce	2,9-4,2	0,5-4,5	0,0-1,8
4.	Papier i tektura	14,7-27,0	1,5-20,0	0,5-8,5
5.	Tworzywa sztuczne	4,6-9,1	1,0-4,0	0,5-2,5
6.	Tekstylia	2,0-10,5	0,5-5,5	0,5-3,0
7.	Szkło	8,3-13,4	2,5-25,5	3,5-18,5
8.	Metale	3,7-7,8	2,0-10,0	2,0-20,5
9.	Pozostałe organiczne	1,8-8,3	4,5-20,5	3,0-20,0
10.	Pozostałe nieorganiczne	3,3-10,1	8,0-20,0	10,0-20,0

Tabela I.6.1. Skład morfologiczny odpadów komunalnych [%]

Rok	Jednostkowy wskaźnik nagromadzenia [kg/M·dobę]
1995	0,79
2000	0,91
2005	1,03
2010	1,14
2015	1,22

Tabela I.6.2. Prognoza nagromadzenia odpadów komunalnych we Wrocławiu w latach 1995-201

Lata	Średni wskaźnik wzrostu dochodu narodowego	Średni wskaźnik wzrostu masy odpadów
2001-2005	6%	3%
2006-2010	4%	2%
2011-2040	3%	1,5%

Tabela I.6.3. Prognoza zmian wskaźnika wzrostu masy odpadów

Składnik	Udział w % masowych w roku	
	2000	2030
Odpady spożywcze	20	17
Papier, tektura	28	30
Szkło	14	14
Metale	2	5
Tworzywa sztuczne	3	5
Tekstylia	2	3
Pozostałość organiczna	9	8
Pozostałość nieorganiczna	12	10
Frakcja <10mm	10	8

Tabela I.6.4. Prognozowane zmiany składu odpadów miejskich w Polsce do 2030 w % masowych

Tabela I.6.5. Charakterystyka składowisk komunalnych w województwie dolnośląskim

L.p.	Powiat	Składowisko	Administrator składowiska	Obsługiwany teren	Powierzchnia [w ha]	Pojemność [w tys. m ³]	Szacunkowa ilość odpadów składowanych w 2000 r. [w tys.m ³]	Ilość odpadów nagromadzonych [w tys.m ³] (na koniec 2000 r.)	Stan formalno-prawny +, -	Przewidywany okres eksploatacji uwagi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
OBSZAR WROCŁAWSKI										
1.	m. Wrocław	Maślice	Zarząd Gospodarki Odpadami we Wrocławiu	Wrocław	10,2	2200,0	144,5	3000,0	+	do końca 2000 r.
2.	oleśnicki	Smolna-Gręboszyce	Miejska Gospodarka Komunalna Sp. z o.o w Oleśnicy	m. i gm. Oleśnica	4,57	890,0	92,7	501,6	+	1994-2015
3.	oleśnicki	Łuczyna	Zakład Transportu Ciężarowego Jadwiga Przybycień	gm. Dobroszyce	1,2	109,9	2,9	10,8	+	1998-2033
4.	oleśnicki	Bierutów	Zakład Wod. Kan. i Oczysz. w Bierutowie	gm. Bierutów, Wilków	3,8	109,9	13,0	68,0	+	1977-2001
5.	oleśnicki	Grabowno	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Twardogórze	m. i gm. Twardogóra	1,0	22,0	16,38	103,02	+	1995-2001
6.	oleśnicki	Syców	Zakład Gosp. Komunalnej	m. i gm. Syców	0,87	53,5	2,3	47,4	+	1997-2006
7.	oleśnicki	Międzybórz	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	m. i gm. Międzybórz	0,8	30,0	3,2	11,3	+	1996
8.	oleśnicki	Dziadowa Kłoda	Urząd Gminy Dziadowa Kłoda	Dziadowa Kłoda, Perzów	1,24	23,0	2,0	25,0	+	1995-2020
9.	wrocławski	Strzegomiany	Zakład Usług Komunalnych „Hadlux”	gm. Sobótka	2,51	350,0	12,0	333,0	+	1986-2000
10.	wrocławski	Sośnica	Zakład Gosp. Komunalnej w Kątach Wrocławskich	m. i gm. Kąty Wrocław.	1,16	58,2	33,72	116,42	+	1995-2006
11.	wrocławski	Stróża	Zakład Gosp. Komunalnej w Mietkowie	gm. Mietków	0,1	22,0	6,9	6,9	-	1983-1999
12.	wrocławski	Cieszycze	Zakład Usług Komunalnych „Hadlux”	gm. Kobierzyce	1,5	150,0	12,6	60,0	-	1996-2021
13.	wrocławski	Marcinkowice-Brzeście	Urząd Gminy Żórawina	gm. Żórawina	2,1	50,2	7,5	25,6	+	1996-2021
14.	wrocławski	Dankowice	Urząd Gminy Jordanów	gm. Jordanów	1,92	40,0	5,0	10,0	-	1983-1999
15.	wrocławski	Ratowice	Urząd Gminy Czernica	gm. Czernica	0,67	21,2	2,2	10,6	+	1996-2016
16.	średzki	Wojczyce	Kom-Błysk Sp. z o.o w Środzie Śląskiej	m. i gm. Środa Śl.	4,7	500,0	39,9	382,8	+	1984-2002
17.	średzki	Rusko	Zakład Budż. Gosp. Kom. w Malczycach	m. i gm. Malczyce	6,89	450,0	7,3	80,0	-	1980-2010
18.	średzki	Wichrów	Zakład Gosp. Komunalnej w Kostomłotach	m. i gm. Kostomłoty	1,34	29,78	9,7	35,28	-	1986-2002
19.	średzki	Galów	Zakład Usług Komunalnych w Miękinia	gm. Miękinia	1,0	4,0	0,5	3,5	-	1970-2000 zamknięte
20.	średzki	Jarosław	Gminny Zakład Usług Wodnych	gm. Udanin	0,9	16,6	3,9	11,8	-	1997

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
21.	trzebnicki	Jaszyce	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Trzebnicy	m. i gm. Trzebnica	0,7	303,0	39,8	399,1	+	1989-2003
22.	trzebnicki	Piotrowiczki	Urząd Gminy Wisznia Mała	m. i gm. Wisznia Mała	0,3	65,0	2,95	17,24	+	1996-2000
23.	trzebnicki	Krościna Wlk.	Zakład Gosp. Komunalnej i Mieszkaniowej w Prusicach	gm. Prusice	2,6	35,0	8,1	35,2	+	1994-2015
24.	trzebnicki	Zawonia	Gmina Zawonia	gm. Zawonia	1,1	17,6	–	–	–	2001-2021
25.	trzebnicki	Gatka	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Żmigrodzie	m. i gm. Żmigród	1,48	33,5	15,0	146,8	+	1998-2003
26.	trzebnicki	Goleździnów	Zakład Gosp. Komunalnej w Obornikach	m. i gm. Oborniki Śląskie	3,5	50,0	20,15	105,15	+	1995-2010
27.	oławski	Oława	Zakłady Gosp. Kom i Mieszk. w Oławie	m. i gm. Oława, część gm. Św. Katarz. i Domaniowa	4,8	973,0	brak danych	890.0	+	1963-2000 zamknięte - rekultywacja
28.	oławski	Brzezinki-Dębina	Zakład Gosp. Kom. w Jelczu Laskowicach	m. i gm. Jelcz Laskowice	1,62	75,0	5,75	30,78	+	1995-2008
29.	oławski	Danielowice	Urząd Gminy Domaniów	gm. Domaniów	1,2	30,0	7,0	35,0	–	1976-2001
30.	oławski	Gać	Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych	gm. Brzeg, Lubsza, Miasto Oława, Brzeg	11,54	1154,0	190,8	220,5	+	1999-2029
31.	strzeliński	Wiązów	Zakład Gosp. Komunalnej w Wiązowie	m. i gm. Wiązów	2,1	63,5	5,2	5,2	+	2000-2020
32.	strzeliński	Wąwolnica	Zakład Gosp. Mieszkaniowej w Strzelinie	m. i gm. Strzelin	5,0	642,0	42,6	140,9	+	1990-2010
33.	strzeliński	Prusy	Urząd Gminy Kondratowice	gm. Kondratowice	1,29	brak danych	2,3	47,4	–	brak danych
34.	strzeliński	Ludów Śl.-Stogi	Urząd Gminy Borów	gm. Borów	4,5	5,4	1,2	2,6	+	1998-2004
35.	milicki	Wierzchowice	Zakład Usług Komunalnych w Krośnicach	gm. Krośnice	2,0	100,0	8,4	41,0	+	1996-2020
36.	milicki	Guzowice	Gmina Cieszków	gm. Cieszków	1,0	69,5	0,8	4,0	+	1990-2015
37.	milicki	Stawiec	ZBiUK w Miliczu	gm. Milicz	1,9	152,6	32,5	264,5	+	1982-2000
38.	milicki	Dunkowa	ZBiUK w Miliczu	gm. Milicz	2,5	46,5	2,8	9,5	+	1996-2046
39.	wołowski	Wołów-Pełczyn	P.G.K. Sp. z o.o. w Wołowie	m. i gm. Wołów	1,05	216,0	31,59	72,84	+	1998-2010
40.	wołowski	Kręsko	ZGKiM w Brzegu Dolnym	m. i gm. Brzeg Dolny	2,3	220,0	33,56	215,56	+	1990-1999
41.	wołowski	Krzelów	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	wioski okalające wieś Krzelów	2,28	30,0	1,6	34,2	–	1965-2001
42.	wołowski	Wińsko	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	wioski okalające wieś Wińsko	3,06	90,0	1,7	102,0	–	1950-2001
43.	górowski	Glinka	Zakład Gosp. Kom. i Mieszkaniowej	m. i gm. Góra	2,1	83,0	40,0	brak danych	+	1992-2004

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
44.	górowski	Jemielno	Urząd Gminy Jemielno	gm. Jemielno	0,4	2,0	0,06	1,3	–	1995-2002
45.	górowski	Wąsosz	Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej	gm. Wąsosz	2,4	28,0	7,0	35,0	+	1993-2018
46.	górowski	Wronów	Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej	gm. Niechlów	1,15	37,1	0,35	2,0	+	1995-2015
Łącznie na obszarze wrocławskim					112,37	9 652,0	919,4	7 700,7		
OBSZAR LEGNICKI										
47.	głogowski	Biechów	Głogowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Głogów	Głogów, Jarzmanowa, Radwanice, Kotła, Żukowice, Pęcław, Grębocice, Gaworzyce	7,45	289,4	213,8	199,7	+	1995 - 2009
48.	głogowski	Ruszwice	Głogowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Głogów	gm. Głogów	1,17	32,0	0,34	brak danych	+	1989 - 2004
49.	głogowski	Turów	Głogowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Głogów	gm. Głogów	0,44	6,79	0,2	brak danych	+	1989 - 2009
50.	głogowski	Jaczków	Urząd Gminy Jerzmanowa	gm. Jerzmanowa	1,45	18,0	brak danych	brak danych	+	1988 - 2040
51.	głogowski	Grochowice	Urząd Gminy w Kotli	gm. Kotła	0,39	9,7	0,05	11,05	+	1989 - 2009
52.	głogowski	Bogomice	Urząd Gminy w Kotli	gm. Kotła	0,76	22,1	0,09	11,09	+	1992 - 2014
53.	głogowski	Białoleka	Urząd Gminy Pęcław	gm. Pęcław	1,05	16,8	brak danych	10,08	+	1989 - 2010
54.	głogowski	Brzeg Głogowski - Kromolin	Brzeg Głogowski, Kromolin, Dobrzejowice, Czerna, Szczepów	gm. Żukowice	0,22	4,37	0,2	4,37	+	1989 - 2000
55.	głogowski	Nielubia	Nielubia, Bukwica, Dankowice, Zabłocie i Glinica	gm. Żukowice	0,54	9,8	0,18	2,95	+	1992 - 2017
56.	głogowski	Żukowice	Żukowice, Kamiona, Stone, Kłoda	gm. Żukowice	1,0	24,5	0,08	14,7	+	1989 - 2004
57.	jaworski	Wierzchosławice	PPR Sady Dolne Sp. z o.o. Sady Dolne	gm. Bołków	2,47	147,87	9,2	83,7	+	1955 - 2019
58.	jaworski	Składowisko w granicach miasta Obręb Nr 6 – przemysłowy, 08 km od najbliższej zabudowy	„Inwestycje” Sp z o.o. Jawor ul. Wrocławska	gm. Jawor	3,37	160,0	17,0	45,0	+	od stycznia 1998 - 2019
59.	jaworski	Sichów	Gmina Męcinka	gm. Męcinka	0,71	6,70	0,36	3,3	+	1994 - 2035
60.	jaworski	Muchów	Gmina Męcinka	gm. Męcinka	0,67	13,8	0,2	6,9	+	1991 - 2015
61.	jaworski	Drzymałowice	Urząd Gminy Mściwojów	gm. Mściwojów	0,58	4,88	0,16	3,16	+	1988 - 2002
62.	jaworski	Składowisko odpadów przy drodze gminnej – 204 Nowa Wieś Wielka - Jakunowa	Urząd Gminy Paszowice	gm. Paszowice	0,88	15,58	0,15	9,41	+	1988 - 2010

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
63.	jaworski	Składowisko odpadów przy drodze Paszowice-Sokola	Urząd Gminy Paszowice	gm. Paszowice	1,07	34,7	2,21	26,882	+	1987 - 2007
64.	jaworski	Urząd Gminy Wądroże Wielkie	Urząd Gminy Wądroże Wielkie	gm. Wądroże Wielkie	0,20	brak danych	brak danych	brak danych	+	1992 – 2018
65.	jaworski	Mierczyce	Urząd Gminy Wądroże Wielkie	gm. Wądroże Wielkie	14,317	brak danych	brak danych	brak danych	+	1987 - 2002
66.	jaworski	Budziszów Wielki	Urząd Gminy Wądroże Wielkie	gm. Wądroże Wielkie	0,6	brak danych	brak danych	brak danych	+	1987 - 2002
67.	m. Legnica	Legnica (pomiędzy ulicami Rzeszotarską i Dobrzejowską)	Legnickie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Legnicy	gm. Legnica, Chojnów, Legnickie Pole, Wądroże Wielkie, Miłkowice	28,5	5000,0	328,896	5039,96	+	1999 - 2032
68.	legnicki	Krzywa	Gminny Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Chojnowie	gm. Chojnów	0,48	7,04	0,205	3,027	+	1989 - 2014
69.	legnicki	Groble	Gminny Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Chojnowie	gm. Chojnów	0,46	6,150	0,065	0,676	+	1989 - 2014
70.	legnicki	Biała k/Chojnowa	Chojnowski Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Chojnowie	gm. Chojnów	5,0	811,8	29,2	398,433	+	1999 - 2015
71.	legnicki	Obwód Janowice Duże	Urząd Gminy Krotoszyce	gm. Krotoszyce	1,81	45,5	1,7	33,6	+	1988 - 2003
72.	legnicki	Grzybiany	Usługi Transportowo-Sprzętowe i Kowalskie Motyczyn	gm. Kunice	3,65	117,7	brak danych	0,996	+	1989 - 2039
73.	legnicki	Pątnów	Usługi Transportowo-Sprzętowe i Kowalskie Motyczyn	gm. Kunice	0,33	12,6	brak danych	0,364	+	1991 - 2016
74.	legnicki	Legnickie Pole	Spółdzielnia Usługowo-Handlowa Legnickie Pole	gm. Legnickie Pole	0,85	11,27	0,5	9,8	+	1988 - 2004
75.	legnicki	Grzymalin	Gmina Miłkowice	gm. Miłkowice	0,71	6,612	1,150	4,25	+	1990 - 2005
76.	legnicki	Prochowice	Przeds. Gosp. Odpadami i Higieny Komunalnej TRANS FORMERS Legnica	gm. Prochowice	4,5	52,4	9,37	59,77	+	1992 - 2010
77.	legnicki	Wągorodno	Przeds. Gosp. Odpadami i Higieny Komunalnej TRANS FORMERS Legnica	Komorniki, Wągorodno	0,96	8,731	0,1	1,2	+	1989 - 2014
78.	legnicki	Rogożnik	Przeds. Gosp. Odpadami i Higieny Komunalnej TRANS FORMERS Legnica	Polanka, Rogożnik, Piotrowek	1,12	14,58	0,1	3,5	+	1989 - 2014
79.	legnicki	Ruja	Przeds. Gosp. Odpadami i Higieny Komunalnej TRANS FORMERS Legnica	Ruja, Lasowice, Tyniec Legn., Janowice, Usza Brennik, Strzałkowice, Dzieszkowice	0,58	5,66	0,25	2,75	+	1989 - 2010

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
80.	lubiński	Lubin ul. Zielona 1-2 km na wschód od centrum miasta	MUNDO Sp z o.o. Lubin	gm. Lubin	14,8	3750,0	60,401	687,251	+	1990 - 2025
81.	lubiński	Niemstów dz. Nr 673	Urząd Gminy w Lubinie	gm. Lubin	2,45	27,3	2,2	13,5	+	1989 - 2009
82.	lubiński	Siedlce dz. Nr 144/3	Urząd Gminy w Lubinie	gm. Lubin	0,43	10,12	0,2	7,5	+	1991 - 2011
83.	lubiński	Rudna Orsk	KGHM Polska Miedź S.A. O/ Huta Miedzi Cedynia w Orsku	O/HM Cedynia i gm. Rudna	3,05	7,11	0,945	4,875	+	1992 - 2016
84.	lubiński	Przy drodze z Rudnej do Rynarcic, 800 m za zabudowaniami	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Rudna	gm. Rudna	2,5	59,2	5,598	14,223	+	1998 - 2005
85.	lubiński	Ścinawa ul. Wrocławska	Z-d Gosp.Kom. w Ścinawie	gm. Ścinawa	0,37	54,65	1,748	1,748	+	od 29.09.2000
86.	lubiński	Parszowice	Z-d Gosp.Kom. w Ścinawie	gm. Ścinawa	2,4	31,0	13,66	Brak danych	+	1993 - 2027
87.	polkowicki	Chocianów ul. Spacerowa	Miejski Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Chocianów	gm. Chocianów	2,46	83,92	11,0	54,0	+	1996 - 2010
88.	polkowicki	Grabik	Zakład Usług Komunalnych Gaworzyce	gm. Gaworzyce	2,8	7,9	1,55	20,0	+	1990 - 2020
89.	polkowicki	Działka nr 15 obręb Grębocice	Urząd Gminy Grębocice	gm. Grębocice	0,66	44,5	1,102	13,0	+	1998 - 2014
90.	polkowicki	Trzebcz	Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. Polkowice	gm. Polkowice	7,97	586,0	206,25	257,71	+	1992 - 2019
91.	polkowicki	Przemków obręb Szklarki	Urząd Gminy i Miasta Przemków	gm. Przemków i Radwanice, m. Wrocław	19,232	83,0	23,37	23,37	+	01.2000 - 2050
92.	polkowicki	Radwanice	Urząd Gminy Radwanice	gm. Radwanice	2,85	26,88	0,82	12,06	+	1992 - 2010
93.	złotoryjski	Pielgrzymka	Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. Pielgrzymka	m. Złotoryja, gm. Świerzawa, Pielgrzymka, Złotoryja, Zagrodno	9,3	3091,5	29,0	337,0	+	1993 - 2119
94.	złotoryjski	Wojciechów	Zakład Usług Komunalnych w Zagrodnie	Zagrodno	0,57	4,465	0,035	0,635	+	od 1991
95.	złotoryjski	Zagrodno	Zakład Usług Komunalnych w Zagrodnie	Zagrodno	Brak danych	32,05	0,141	2,841	+	1991 - 2013
Łącznie na obszarze legnickim					160,129	14816,63	973,776	7440,331		
OBSZAR WAŁBRZYSKI										
96.	dzierzoniowski	Gilów-Dzierżoniów	Przeds. Komunalne Dzierżoniów	Dzierżoniów, Bielawa, Niemcza, Pieszyce, Piława Górna	2,90	540,0	108,29	1136,12	+	1989-2005
97.	dzierzoniowski	Przystronie	Zakład Usług Komunalnych Łagiewniki	gm. Łagiewniki	4,7	75,0	5,5	27,5	+	1995-2030

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
98.	m. Wałbrzych	Wałbrzych	Przeds. Rozbudowy Infrastruktury Miejskiej Sp. z o.o. Wałbrzych	miasta: Wałbrzych, Szczawno Zdr., Jedlina Zdr., Walim, Głuszyca	4,53	270,0	0	1500,0	+	1976-1999
99.	m. Wałbrzych	Wałbrzych	Przeds. Rozbudowy Infrastruktury Miejskiej Sp. z o.o. Wałbrzych	miasta: Wałbrzych, Szczawno Zdr., Jedlina Zdr., Walim, Głuszyca	6,17	473,41	50,02	50,02	+	2000-2020
100.	kłodzki	Bystrzyca Kłodzka	Zakład Usług Komunalnych Bystrzyca Kłodzka	m. i gm. Bystrzyca Kłodzka	3,07	3000,0	35,06	2063,0	–	1963-2003
101.	kłodzki	Brzozowie Kudowa Zdrój	MZUP Kudowa Zdrój	m. Kudowa Zdrój, gm. Lewin Kłodzki	4,30	130,0	30,4	145,4	–	1964-2002
102.	kłodzki	Kłodzko	Zakład Administracji Mieszkaniowymi Gminnymi Kłodzko	m. i gm. Kłodzko	5,29	876,0	124,54	244,7	–	1961-2002
103.	kłodzki	Łądek Zdrój	Zarząd Budynków Komunalnych Łądek Zdrój	m. i gm. Łądek Zdrój	0,3	ok. 19,0	12,0	25,0	+	1999-2000
104.	kłodzki	Międzylesie	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Międzylesie	m. i gm. Międzylesie	2,00	57,0	2,4	26,79	+	1969-2020
105.	kłodzki	Nowa Ruda	Noworudzkie Usługi Komunalne Sp. z o.o.	m. i gm. Nowa Ruda	10,00	3000,0	55,0	1920,0	–	1960-2026
106.	kłodzki	Polanica Zdrój	Miejski Zakład Komunalny Polanica Zdrój	m. Polanica Zdrój	1,71	260,0	18,09	225,89	–	1945-2005
107.	kłodzki	Słoszów-Duszniki Zdrój	ZBGKiM Duszniki Zdrój	m. i gm. Szczytna, m. Duszniki Zdrój	3,00	–	21,99	540,00	–	1964-2002
108.	kłodzki	Stronie Śląskie	Z-d Komunalny Stronie Śl.	m. i gm. Stronie Śl., HSK „Violetta” w Stroniu Śl.	1,42	70,6	20,7	60,0	+	1994-2004
109.	kłodzki	Ścinawka Dolna	GZUP Radków	m. i gm. Radków	2,1	125,0	10,63	47,4	+	1996-2014
110.	świdnicki	Stary Jaworów	ZOK Świebodzice	gm. Świebodzice gm. Jaworzyna Śl.	6,0	347,3	201,0	967,0	+	1995-2014
111.	świdnicki	Żółkiewka-Strzegom	Zakład Usług Komunalnych Strzegom	m. i gm. Strzegom	3,40	171,0	50,6	1018,5	–	1978-2000
112.	świdnicki	Żarów	Zakład Usług Komunalnych Sp z o.o. Żarów	m. i gm. Żarów	7,63	220,0	18,6	162,8	–	1969-2005
113.	wałbrzyski	Czarny Bór	ZBGKiM Boguszów-Gorce	gm. Czarny Bór, gm. Stare Bogaczowice, m. Boguszów - Gorce	3,25	156,0	41,04	135,28	+	1996-2020

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
114.	wałbrzyski	Różana-Mieroszów	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Mieroszów	gm. Mieroszów	3,50	190,0	8,7	148,5	+	1987-2005
115.	ząbkowicki	Janówka Ciepłowody	Urząd Gminy Ciepłowody	gm. Ciepłowody	0,21	7,5	0,78	6,30	–	1992-2001
116.	ząbkowicki	Braszwice Ząbkowice Śląskie	Zakład Gosp. Kom. Sp. z o.o. Ząbkowice Śląskie	m. i gm. Ząbkowice Śląskie	1,30	5,0	0,1	1,6	–	1975-2002
117.	ząbkowicki	Potworów-Bardo	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Bardo	m. i gm. Bardo	1,07	71,0	6,3	73,1	–	1988-2001
118.	ząbkowicki	Ziębice	Zakład Usług Komunalnych Ziębice	m. i gm. Ziębice	4,60	–	9,32	b.d	–	1945-2003
119.	ząbkowicki	Strąkowa-Kamieniec Ząbkowicki	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. Kamieniec Ząbkowicki	gm. Kamieniec Ząbkowicki	1,3	869,8	9,32	859,0	–	1977-2003
120.	ząbkowicki	Złoty Stok	P.P.U. „Koma” Sp. z o.o. Złoty Stok	m. i gm. Złoty Stok	2,00	–	3,9	149,6	–	1980-2018
121.	ząbkowicki	Stoszowice	Zakład Usług Komunalnych Srebrna Góra	gm. Stoszowice	0,90	35,6	3,6	10,8	–	1998-2004
Łącznie na obszarze wałbrzyskim					86,65	10969,21	847,9	11544,3		
OBSZAR JELENIOGÓRSKI										
122.	zgorzelecki	Bogatynia	GPO Sp. z o.o. w Bogatyni	m. i gm. Bogatynia	2,5	180	77	154	+	1998 - 2013
123.	zgorzelecki	Jędrzychowice Zakład nr 2	Miejski Zakład Gosp. Kom. Zgorzelec	m. Zgorzelec gm. Zgorzelec	6,5	1000	84	1700	+	1987- 2000 przygotowane do rekulty- acji w 2000 r. oddano do użytkowania Z-d nr 2
					2,4	184	26	26		
124.	zgorzelecki	Pieńsk	Urząd Miasta i Gminy Pieńsk	m. i gm. Pieńsk	1,42	36	16	87	+	1994 – 2004
125.	zgorzelecki	Sulików	Gminny Zakład Usług Komunalnych w Sulikowie	gm. Sulików, m. Zawidów	1,04	67	10	72	+	1992 – 2005
126.	bolesławiecki	Trzebień	Miejski Zakład Gosp. Kom. Sp. z o.o. w Bolesławcu	m. Bolesławiec, gm. Bolesławiec	3,32	280	83	276	+	1997 – 2009
127.	bolesławiecki	Świętoszów	ZBGKiM w Osiecznicy	gm. Osiecznica	1,5	153	19	55	+	1997 – 2006
128.	bolesławiecki	Nowogrodziec	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Nowogrodzcu	m. i gm. Nowogrodziec	1,7	180	7	94	+	1997 – 2037
129.	bolesławiecki	Tomaszów Bolesławiecki	Gminny Zakład Gosp. Kom. Warta Bolesławiecka z/s w Lubkowie	gm. Warta Bolesławiecka	0,3	11,4	1,2	3,6	+	1998 – 2018
130.	bolesławiecki	Raciborowice	Gminny Zakład Gosp. Kom. Warta Bolesławiecka	gm. Warta Bolesławiecka	0,4	12,3	1,2	3,6	+	1998 –2018
131.	bolesławiecki	Warta Bolesławiecka	Gminny Zakład Gosp. Kom. Warta Bolesławiecka z/s w Lubkowie	gm. Warta Bolesławiecka	0,4	21,5	1,2	14	+	1991 – 2004
132.	bolesławiecki	Ośla	Urząd Gminy Gromadka	gm. Gromadka	1,0	25	2	24	–	ekspl. od 1982 r.
133.	lubański	Nawojów Łużycki Księginki	ZGiUK Sp. z o.o. w Lubaniu	m. i gm. Lubań, gm. Siekierczyn, gm. Platerówka	3,47	540	78	954	+	1979 – 2000, do rekultywacji 2000 – 2025
					1,2	132	1,2	1,2	+	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
134.	lubański	Olszyna	ZBGKiM Olszyna	gm. Olszyna	1,51	31	8	38	+	1991 - 2001
135.	kamienno-górski	Ciechanowice	Urząd Gminy Marciszów	gm. Janowice Wielkie, gm. Marciszów	0,8	36	6	24	+	1994 – 2014
136.	kamienno-górski	Lubawka	PGK „Sanikom” Sp. z o.o. w Lubawce	m. i gm. Lubawka, m. i gm. Kamienna Góra	8,4	4000	70	1480	+	czynne od 1950 konieczne dostosowanie wysypiska do wymagań ochrony środowiska
137.	Iwówecki	Płóczki Dolne	ZBGKiM Lwówek Śląski	m. i gm. Lwówek Śląski	3,13	100	21	21	+	1999 – 2019 składowisko w Mojeszu zrekultywow. w 2000 r
138.	Iwówecki	Wieża	ZBGKiM w Gryfowie	m. i gm. Gryfów	2,2	275	23	205	+	1992 – 2006
139.	Iwówecki	Karłowice	Zakład Gosp. Kom. i Mieszk. w Mirsku	m. i gm. Mirsk m. Świeradów	1,55	74	23	60		1997 – 2018
140.	Iwówecki	Lubomierz	ZBGKiM w Lubomierzu	m. i gm. Lubomierz	0,8	118	5	79	+	od 1980 r., powinno być wyłączone z eksploatacji
141.	m. Jelenia Góra	Siedlęcin	MPGK Spółka z o.o. w Jeleniej Górze	m. Jelenia Góra, m. Piechowice, m. i gm. Wleń, gm. Jeżów Sudecki	4,98	4857	260	3770	+	1987- 2005
142.	jeleniogórski	Ściegny-Kostrzyca	Związek Gmin Karkonoskich – Bukowiec	gm. Podgórzyn, gm. Mysłakowice, m. Karpacz, m. Kowary, Szklarska Poręba	6,7	584,3	64	brak danych	+	obiekt w trakcie modernizacji i rozbudowy
Łącznie na obszarze jeleniogórskim					57,22	12 897,5	886,8	9 141,4		
ŁĄCZNIE NA TERENIE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO					416,32	4 8 335,3	3 627,8	35 826,7		

- stan formalno-prawny nieuregulowany
+ stan formalno-prawny uregulowany

Rysunek I.6.1. Lokalizacja składowisk odpadów na terenie województwa dolnośląskiego

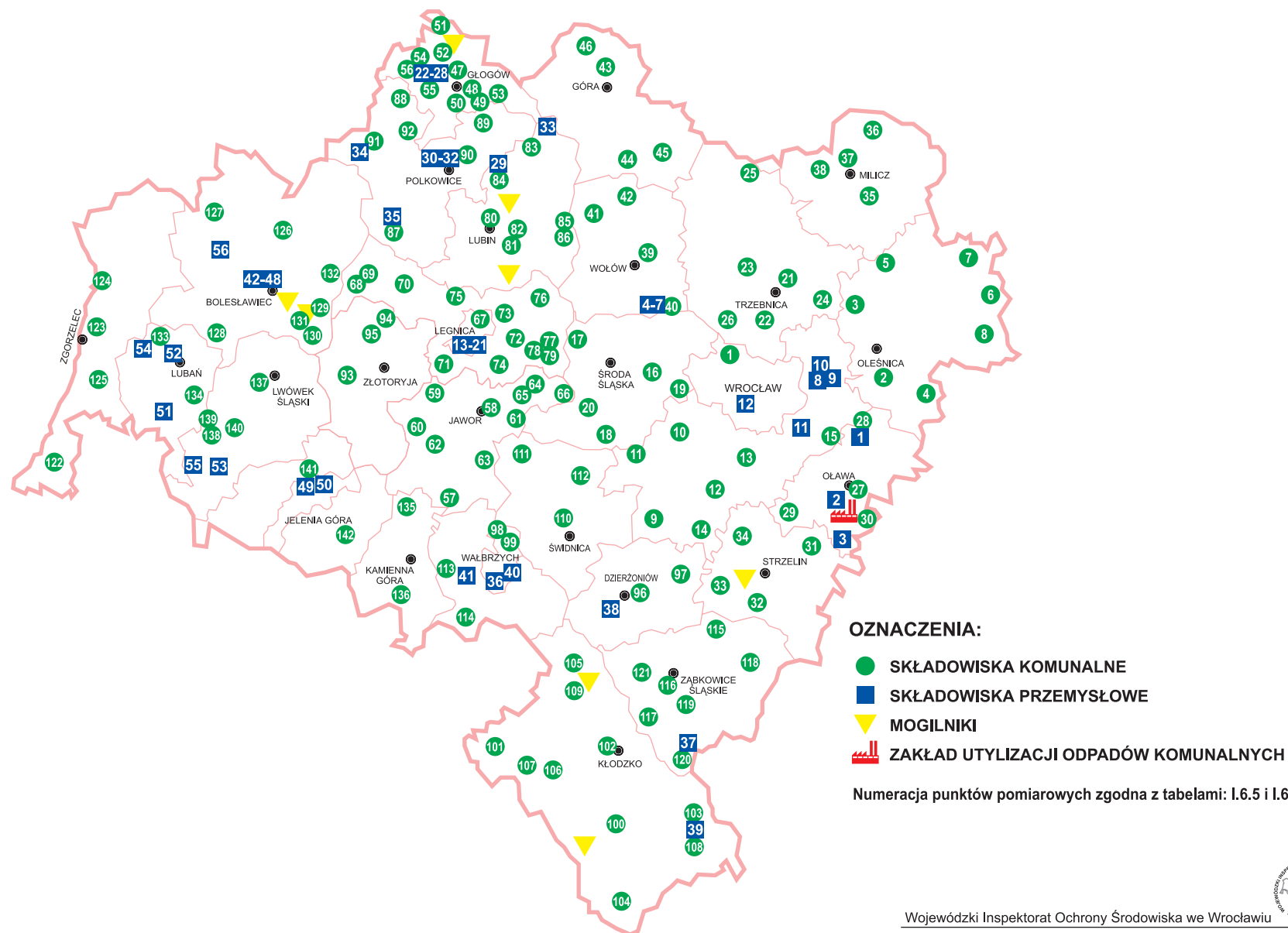

Tabela I.6.6. Obiekty gospodarki odpadami komunalnymi na terenie województwa dolnośląskiego

L.p.	Obiekt (kompostownia, sortownia)	Położenie (gmina, powiat)	Ilość przerabianych odpadów [Mg/rok, m ³ /rok]	Ilość obiektów samodzielnych	Ilość obiektów niesamodzielnych
1.	Sortownia	Oława	1270 Mg/rok		1*
2.	Kompostownia	Oława	1034 Mg/rok		1*
3.	Kompostownia	Środa Śląska	557 303 m ³ /rok	1*	
4.	Kompostownia	Świdnica	5 000 Mg/rok		1*
5.	Kompostownia	Łądek Zdrój	6 000 Mg/rok	1	
6.	Kompostownia	Zgorzelec	-	1*	1*
7.	Sortownia	Zgorzelec	-		1*

* obiekt w trakcie budowy

Odpady komunalne oprócz deponowania na składowiskach zagospodarowywane są w zakładach gospodarki odpadami. Na terenie województwa dolnośląskiego występuje jeden taki zakład, inne są w budowie.

Grupą odpadów bardzo ważną z punktu widzenia ochrony środowiska naturalnego są wytwarzane przez mieszkańców odpady mające właściwości odpadów niebezpiecznych. Należą do nich m. in.:

- zużyte baterie, akumulatory itp.,
- odpady zawierające rtęć (lampy rtęciowe, termometry),
- pozostałości oraz opakowania po farbach i lakierach,
- rozpuszczalniki organiczne,
- inne substancje chemiczne np. służące do wywabiania plam, środki czyszczące,
- środki ochrony roślin oraz opakowania po nich,
- zbiorniki po aerozolach, pozostałości po domowych środkach do dezynfekcji i dezynsekcji,
- zużyte oleje smarowe i silnikowe,
- odczynniki chemiczne np. fotograficzne.

6.1.2. Odpady przemysłowe

Głównym miejscem powstawania odpadów przemysłowych w województwie są największe aglomeracje miejsko-przemysłowe i duże zakłady przemysłowe. Podstawowymi źródłami odpadów przemysłowych są: górnictwo węgla, wydobywanie surowców mineralnych, przemysł energetyczny i hutnictwo. Szczególnie dużą grupę odpadów stanowią skały

płonne i odpady powęglowe z kopalń i zakładów przerobczych.

Ponadto duże ilości odpadów powstają z procesów flotacyjnych z przemysłu metali nieżelaznych, osadów z mechanicznego oczyszczania wód kopalnianych oraz popiołów lotnych i żużli z elektrowni, elektrociepłowni i kotłowni.

Zakłady wytwarzające odpady mają prawny obowiązek chronić środowisko przed ujemnym oddziaływaniem tych odpadów, uwzględniając w pierwszej kolejności ich gospodarcze wykorzystanie.

Według danych GUS w województwie dolnośląskim w 2000 r. wytworzono 32 363,5 tys. Mg odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) i w porównaniu z rokiem 1999 jest to nieznaczny spadek ilości wytworzonych odpadów (0,6%).

Natomiast z danych WIOŚ (baza SIGOP-W) uzyskanych od 716 producentów wynika, iż w 2000 r. w województwie dolnośląskim wytworzono ok. 27 464 886,98 Mg odpadów przemysłowych, z czego:

- wykorzystano: 20 871 312,0 Mg,
- unieszkodliwiono: 56 515,6 Mg,
- składowano: 6 951 518,9 Mg,
- tymczasowo gromadzono: 16 846,9 Mg.

Głównym źródłem odpadów przemysłowych województwa dolnośląskiego są zakłady zlokalizowane w powiatach: polkowickim, lubińskim, głogowskim, ząbkowickim, wołowskim, wałbrzyskim, wrocławskim, legnickim, kłodzkim, dzierżoniowskim oraz na terenie powiatów grodzkich: Wrocław, Jelenia Góra, Legnica i Wałbrzych.

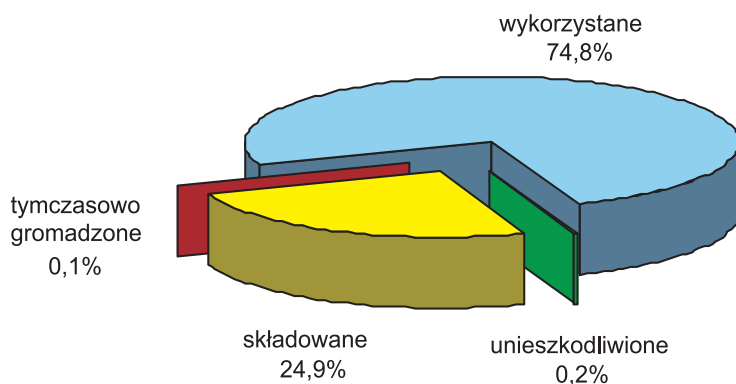
Wykres I.6.1. Gospodarka odpadami przemysłowymi w województwie dolnośląskim w 2000 r. (baza SIGOP-W)

Tabela I.6.7. Gospodarka odpadami przemysłowymi w powiatach województwa dolnośląskiego (baza SIGOP-W)

L.p.	Powiat	Odpady przemysłowe wytworzone w 2000 r. [w Mg] ¹⁾				
		ogółem wytworzone	tymczasowo składowane	wykorzystane	unieszkodliwione	składowane
1.	bolesławiecki	3 552,8	3,6	32,6	3 516,7	–
2.	dzierżoniowski	29 645,7	144,3	19 059,1	261,8	18 130,4
3.	głogowski	765 156,4	20,3	442 876,0	33 996,7	709 609,2
4.	górowski	18 325,5	20,2	17 691,7	500,1	113,5
5.	jaworski	265,4	7,7	113,3	129,9	15,0
6.	jeleniogórski	2 662,1	5,0	1 877,0	37,4	743,1
7.	kamiennogórski	2 082,4	401,7	1 539,3	27,1	114,2
8.	kłodzki	133 849,3	289,1	97 106,2	123,9	36 331,3
9.	legnicki	17 034,9	104,3	16 874,9	65,8	70,0
10.	łubański	490,5	31,0	267,5	20,0	171,9
11.	lubiński	80 230,1	5,7	71 655,2	423,4	8 162,1
12.	lwówecki	16,0	4,3	8,5	3,8	–
13.	milicki	746,7	2,5	–	20,6	583,6
14.	oleśnicki	8 928,4	3 984,3	3 650,9	508,4	557,0
15.	oławski	4 830,2	0,5	2 821,0	0,9	464,7
16.	polkowicki	25 457 935,6	416,7	19 561 393,1	1 548,9	5 894 822,3
17.	strzeliński	43,3	0,6	36,6	0,9	5,0
18.	średzki	276,3	20,4	241,9	0,05	–
19.	świdnicki	168 664,4	6 924,3	145 044,6	280,0	16 582,6
20.	trzebnicki	0,3	0,3	–	–	–
21.	wałbrzyski	140 824,8	1 074,6	42 914,1	16,8	96 842,8
22.	wołowski	107 790,9	2,5	12 542,3	21,6	93 587,2
23.	wrocławski	50 467,8	107,4	41 038,5	134,4	9 410,2
24.	ząbkowicki	62 916,0	1 071,3	56 269,2	59,6	8 122,7
25.	zgorzelecki	1 281,2	49,9	368,2	20,9	844,0
26.	złotoryjski	254,2	0,1	37,6	223,5	–
27.	m. Jelenia Góra	7 688,0	7,6	5 891,8	1 788,2	0,3
28.	m. Legnica	253 238,0	70,5	216 445,8	7 573,1	30 650,5
29.	m. Wałbrzych	49 853,8	672,6	35 961,4	150,1	13 632,3
30.	m. Wrocław	95 834,0	1 402,4	77 555,1	5 059,7	11 952,3
SUMA		27 464 886,9	16 846,9	20 871 312,0	56 515,6	6 951 518,9

¹⁾ w bilansie ogólnym uwzględnia się ilości odpadów z lat poprzednich

Do największych wytwórców najbardziej znaczących odpadów przemysłowych można na terenie województwa zaliczyć:

- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakłady Wzbogacania Rud w Polkowicach – 92,6% ogólnej ilości wytworzonych odpadów,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy,
- Kopalnie Melafiru w Czarnym Borze,
- Cukrownia „Świdnica” S.A. w Pszennie,
- KGHM „Polska Miedź” Oddział Zakład Hydrotechniczny w Rudnej,
- Kopalnie Surowców Skalnych Sp. z o.o. w Bartnicy,
- Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A. w Brzegu Dolnym,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „Wrocław” S.A. we Wrocławiu,
- Cukrownia „Ziębice” S.A. w Ziębicach,
- Przedsiębiorstwo Energetyczne „Energetyka-Rokita”,
- „Pol-Miedź” TRANS Sp. z o.o. w Lubinie.

Ilość odpadów przemysłowych wytworzonych w wymienionych zakładach wynosiła 98,26% ogółu wytworzonych na terenie województwa odpadów tj. 26 974 447,4 Mg odpadów.

Największe ilości wytworzonych odpadów w województwie według grup to:

- odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu i wzbogacaniu rud oraz innych surowców mineralnych (93,6%),
- odpady nieorganiczne z procesów termicznych,
- odpady z rolnictwa, sadownictwa, hodowli, rybactwa, leśnictwa oraz przetwórstwa żywności,
- odpady z przetwórstwa drewna oraz produkcji papieru, tektury, masy celulozowej, płyt i mebli,
- odpady z przemysłu skórzanego i tekstylnego,
- odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania związków nieorganicznych,
- odpady z przemysłu syntezy organicznej,
- odpady z opakowań, sorbentów, tkanin, materiałów filtracyjnych i ochronnych nie ujęte w innych grupach,
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz drogowych,

- odpady z urządzeń do likwidacji i neutralizacji odpadów oraz oczyszczania ścieków i gospodarki wodnej.

Odpady z przemysłu cukrowniczego zagospodarowane były na pasze (wysłodki) oraz wykorzystane zostały przez plantatorów do wapnowania gleby (błoto defekacyjne). Odpady surowców mineralnych znajdują zastosowanie do budowy dróg i do niwelacji terenów. Duże zastosowanie, głównie w budownictwie drogowym i produkcji materiałów budowlanych, mają

odpady z elektrowni i innych zakładów energetycznego spalania paliw, w tym także powstające w dużych ilościach mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych.

Odpady przemysłowe na terenie województwa dolnośląskiego składowane są na 56 składowiskach przemysłowych o powierzchni 1 722,0 ha i sumarycznej pojemności ok. 373 mln m³ odpadów. Składowanych jest na nich ok. 406,3 mln Mg odpadów. Rocznie powstaje ok. 6,4 mln Mg odpadów przemysłowych.

Tabela I.6.8. Gospodarka odpadami przemysłowymi według grup i podgrup (SIGOP-W)

Nazwa odpadu (grupa, podgrupa)	Ilość odpadów [w Mg]				
	wytworzona	tymczasowo składowana	wykorzystana	unieszkodliwiona	składowana
Odpady ze wstępnej obróbki wydobytego urobku (0102)	44 696,0	0,0	44 696,0	–	–
Odpady z fizycznej i chemicznej przeróbki rud metali (0103)	25 437 053,4	0,0	19 548 692,0	0,0	5 888 361,4
Odpady z fizycznej i chemicznej przeróbki surowców mineralnych, nie zawierających rud metali (0104)	247 682,8	0,0	141 647,6	–	106 035,2
Odpady z przygotowania i przetwórstwa produktów spożywczych i używek pochodzenia roślinnego (0203)	9 359,0	29,0	6 697,5	–	2 632,5
Odpady z przemysłu cukrowniczego (0204)	230 914,3	6 465,0	219 491,3	–	7 458,0
Odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli (0301)	7 097,8	8,8	7 054,5	0,6	33,82
Odpady z produkcji i przetwórstwa masy celulozowej, papieru i tektury (0303)	4 361,3	918,0	896,0	–	2 654,3
Odpady z przemysłu tekstylnego (0402)	1 706,2	27,8	1 256,2	24,0	421,9
Odpadowe roztwory kwaśne (0601)	41 310,1	0,0	0,0	41 310,1	–
Odpadowe roztwory alkaliczne (0602)	5 696,5	76,0	229,7	13,4	3 773,6
Sole odpadowe i ich roztwory (0603)	4 071,5	0,0	3 495,9	–	575,5
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania podstawowych produktów przemysłu syntezy organicznej (0701)	2 349,7	0,5	2 318,6	20,7	9,9
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania klejów, kitów i mas szpachlowych (0804)	1 220,3	0,25	–	1,7	1 218,5
Odpady z elektrowni i innych zakładów energetycznego spalania paliw (1001)	193 902,0	1 565,3	107 669,1	–	86 448,6
Odpady z hutnictwa żelaza i stali (1002)	1 296,8	–	–	–	1 296,8
Odpady z hutnictwa ołowiu (1004)	7 197,4	–	7 197,4	–	–
Odpady z hutnictwa miedzi (1006)	928 961,9	–	657 332,3	–	694 423,3
Odpady z odlewnictwa żelaza (1009)	5 143,1	–	630,0	–	4 507,6
Odpady z produkcji wyrobów ceramiki budowlanej, szlachetnej (1012)	13 169,6	559,0	9 056,1	0,2	3 555,2
Odpady z kształtowania (włącznie z kuciem, spawaniem, wylączaniem, tłoczeniem, cięciem, pilowaniem) (1201)	21 209,8	77,0	17 750,3	1 519,0	184,6
Odpadowe oleje smarowe (1302)	11 997,1	63,8	11 874,2	50,2	–
Odpady opakowaniowe (1501)	5 104,2	10,8	4 558,0	76,2	410,2
Wyeksploatowane pojazdy (1601)	1 519,73	41,51	865,6	302,9	304,2
Zużyte urządzenia i ich elementy (1602)	1 440,6	18,1	717,9	16,9	690,2
Odpady podobne do komunalnych, segregowane i gromadzone selektywnie (1608)	1 541,3	76,9	1 208,4	66,3	580,7
Inne odpady podobne do komunalnych (1610)	21 071,1	75,7	201,8	323,9	19 702,9
Odpady materiałów i elementów budowlanych i drogowych (1701)	44 305,0	249,5	41 024,6	397,0	2 632,5
Odpady i złomy metaliczne oraz stopów metali (1704)	18 127,6	429,7	17 982,5	–	–
Gleba i grunt z wykopów z pogłębiania rzek i zbiorników wodnych (1705)	3 964,6	–	–	216,9	3 747,7
Wymieszany gruz i materiały z rozbiórki (1707)	10 172,8	15,0	573,0	–	9 584,8
Odpady z fizykochemicznej przeróbki odpadów przemysłowych (1902)	33 396,3	10,3	75,1	103,1	33 219,0
Odcieki ze składowisk (1907)	14 403,7	–	5 818,5	8 585,2	–
Odpady z oczyszczalni ścieków nie wyspecyfikowane inaczej (1908)	64 468,0	4 338,5	5 665,1	559,2	60 705,8
OGÓŁEM	27 439 911,5	15 056,4	20 866 675,2	53 587,3	6 935 168,7

Tabela I.6.9. Charakterystyk składowisk przemysłowych w województwie dolnośląskim

Lp	Powiat	Składowisko przemysłowe	Administrator składowiska przemysłowego	Obsługiwany teren	Powierzchnia [w ha]	Pojemność [w tys. m ³]	Szacunkowa ilość odpadów składowanych w 2000 r. [w tys. Mg]	Ilość odpadów nagromadzonych [w tys. Mg] (na koniec 2000 r.)	Stan formalno-prawny + , -	Przewidywany okres eksploatacji (uwagi)	Wypełnienie składowiska
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
OBSZAR WROCŁAWSKI											
1.	oławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Jelczu Laskowicach	Zakłady Samochodowe „Jelcz” S.A.	Zakłady „Jelcz” S.A., „Puts”, Jelcz-Vito Bieramot w Bierutowie	5,4	189,0	0,07	83,8	+	1990-2030	40%
2.	oławski	Składowisko odpadów poprzemysłowych w Oławie	„Centroziom” we Wrocławiu	na potrzeby własne	2,69	162,0	0,004	80,06	+	1994-2005	0%
3.	oławski	Składowisko odpadów poprodukcyjnych w Owczarach	„Ergis” S.A .Oława	na potrzeby własne	2,0	69,25	0,10	1,3	+	1990-2010	30%
4.	wołowski	Suche składowisko odpadów chemicznych w Brzegu Dolnym	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	na potrzeby własne	12,0	800,0	15,5	445,0	+	1986-2025	77%
5.	wołowski	Mokre składowisko odpadów chemicznych w Brzegu Dolnym	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	na potrzeby własne	5,8	659,0	4,3	145,9	+	1986-1998	70%
6.	wołowski	Składowisko odpadów paleniskowych w Brzegu Dolnym	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	na potrzeby własne	30,0	573,0	23,0	220,0	+	1998-2003	10%
7.	wołowski	Składowisko osadów wstępnych z oczyszczalni ścieków w Brzegu Doln.	Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A.	na potrzeby własne	11,0	500,5	10,0	25,0	+	1998-2018	15%
8.	wrocławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Piecowicach	„Polar” S.A. we Wrocławiu	na potrzeby własne	0,98	54,3	0,397	36,334	+	1986-2032	34%
9.	wrocławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Bielawie	Polifarb Cieszyn-Wrocław	na potrzeby własne	2,3	34,9	0,651	21,77	+	1992-2012	37%
10.	wrocławski	Składowisko odpadów przemysłowych w Kamieniu	Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A.	na potrzeby własne	52,5	6 074,0	43,237	3 125,4	+	1972-2010	51%
11.	wrocławski	Mokre składowisko odpadów paleniskowych w Siechnicach k/Wrocławia	Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A.	na potrzeby własne	10,0	162,5	27,0	551,1	+	1955-2010	55%
12.	m. Wrocław	Składowisko odpadów przemysłowych we Wrocławiu	„Viscoplast” S.A.	na potrzeby własne	7,95	217,1	–	196,3	+	1924-1998	40%
Łącznie na obszarze wrocławskim					133,62	9 495,5	124,25	4 910,1			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
OBSZAR LEGNICKI											
13.	m. Legnica	Składowisko Odpadów Stałych „Polowice”, niecka główna	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	Odpady powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	3,5	0,21	13,3	48	+	od lutego 1998 – 2010	12%
14.	m. Legnica	Składowisko Odpadów Stałych „Polowice”, kwatera B ₃	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	Odpady niebezpieczne powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	0,012	0,26	0,0054	0,040	+	od marca 1998 – 2001	75%
15.	m. Legnica	Tymczasowe Składowisko Koncentratu Ołowionośnego (TSKO)	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	Koncentrat ołowiowy, pyły konwertorowe powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	1,235	60,0	15,9	18,8	+	od listopada 1999 - 2009	30%
16.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 2	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	Osady z I st. neutralizacji ścieków sanitarnych powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	0,47	12,0	0,2	3,3	+	od 15 stycznia 1993 - 2033	60%
17.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 3	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	Osady surowe ze ścieków sanitarnych powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	0,57	15,0	0,06	0,8	+	od 15 stycznia 1993 - 2008	60%
18.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 4	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	Osady pokoagulacyjne, osady z II st. neutralizacji ścieków sanitarnych, osady pokoagulacyjne wstępne ze zb. retencyjnych powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział. HM „Legnica” w Legnicy	1,56	59,0	2,07	15,5	+	od 15 stycznia 1993 - 2013	40%
19.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 5A	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	Skratki, zawartość piaskownika ścieków sanitarnych powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	0,48	1,0	0,03	0,3	+	od 15 stycznia 1993 r.	30%
20.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 5B	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	Osady z czyszczenia chłodni wentylatorowych powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	–	–	0,1	0,1	+	od 2000 r. (wydzielono śr. część osadnika)	5%
21.	m. Legnica	Osadniki Oczyszczalni Ścieków – Osadnik nr 5C	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	Osady z czyszczenia kanalizacji, osady ze zbiornika nr 3 z rejonu hałdy żużla powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Legnica” w Legnicy	–	–	0,04	0,4	+	od 1999 r.	20%
22.	głogowski	Hałda Żużla Szybowego	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Żużel szybowy powstały w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	15,8	2 212,0	0	5 960,7	+	Ścisłe związany z procesem metalurgicznym miedzi	–

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
23.	głogowski	Hałda żużla granulowanego z pieca elektrycznego	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Żużel granulowany z pieca elektrycznego powstały w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	5,4	738,5	0	331,1	+	Ścisłe związany z procesem metalurgicznym miedzi	–
24.	głogowski	Osadnik na szlamy ołowionośne	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Koncentrat Pb powstały w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	0,42	21,0	0	178,3	+	Ścisłe związany z procesem metalurgicznym miedzi	60%
25.	głogowski	Boks na pyły z pieca elektrycznego oraz pyły konwektorowe	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Koncentrat Pb/Zn PE, Koncentrat Pb/Zn Pk II powstały w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	0,63	18,0	0	43,01	+	Ścisłe związany z procesem metalurgicznym miedzi	50%
26.	głogowski	Staw osadowy Nr 4	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Osady poneutralizacyjne z oczyszczalni ścieków kwaśnych powstałych w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	12,0	844,0	0	94,2	+	2010 r.	60%
27.	głogowski	Staw osadowy Nr 3	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Odpady niebezpieczne	12,0	500,0	105,9	411,4	+	2002 r.	80%
28.	głogowski	Składowisko odpadów przemysłowych w Biechowie	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie	Odpady stałe z wapniowych metod odsiarczania i inne powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Głogów” w Głogowie i in. Oddziały	5,89	381,8	43,9	436,44	+	Ścisłe związany z procesem metalurgicznym miedzi – do 2020 r.	65%
29.	Lubiński/ polkowicki	Zbiornik odpadów poflotacyjnych „Żelazny Most” w Rudnej	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakład Hydrotechniczny w Rudnej	Odpady poflotacyjne oraz poneutralizacyjne powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddz. Zakład Hydrotechniczny w Rudnej	1 410,0	350 000,0	5 887,9	379 832,3	+	1997-2003	91%
30.	polkowicki	Hałda skały płonnej SW-1 w Polkowicach	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice-Sieroszowice w Polkowicach	Skała płonna powstała w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice-Sieroszowice w Polkowicach	2,79	487,96	0	626,1	+	od 1975	70%
31.	polkowicki	Hałda skały płonnej PW w Polkowicach	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice-Sieroszowice w Polkowicach	Skała płonna, miazga drzewna powstała w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice-Sieroszowice w Polkowicach	5,34	457,19	0	767,1	+	1965-2015	100%
32.	polkowicki	Hałda skały płonnej SG w Polkowicach	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice-Sieroszowice w Polkowicach	Skała płonna powstała w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział Zakłady Górnicze Polkowice-Sieroszowice w Polkowicach	2,43	860,0	0	376,3	+	1978-2015	30%

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
33.	lubiński	Wysypisko zakładowe w Orsku	KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Cedynia” w Orsku	Odpady powstałe w KGHM Polska Miedź S.A. Oddział HM „Cedynia” w Orsku	2,32	2,78	0,4	0,99	+	1992-2016	30%
34.	polkowicki	Wysypisko zakładowe w Przemkowie	Zakłady Metalurgiczne „Przemków” w Przemkowie	Odpady powstałe w Zakładach Metalurgicznych „Przemków” w Przemkowie	2,4	137,0	0,02	471,2	+	2002 r.	99,9%
35.	polkowicki	Wysypisko zakładowe w Chocianowie	Fabryka Urządzeń Mechanicznych „Chofum” S.A. w Chocianowie	Zużyta masa formierska, żużel odlewniczy odpady powstałe w Fabryce Urządzeń Mechanicznych „Chofum” S.A. w Chocianowie	6,5	110,69	16,2	548,3	+	2019	34%
Łącznie na obszarze legnickim					1 491,75	356 918,3	6 086,03	390 164,68			
OBSZAR WAŁBRZYSKI											
36.	m. Wałbrzych	Wałbrzych	Przedsiębiorstwo Wielo-branżowe „Szpakowski” w Wałbrzychu	Obszar byłego województwa wałbrzyskiego	8,00	114,7	20,37	50,94	+	1994-2012	ok.20%
37.	ząbkowicki	Złoty Stok	Zakłady Tworzyw i Farb w Złotym Stoku	Odpady wytwarzane przez zakład	1,2	7,2	0,13	1,03	+	1993-b.d	30%
38.	dzierzoniowski	Bielawa, ul. Ceglana	Zakłady Przemysłu Bawełnianego „Bieltex” S.A. w Bielawie	Żużel z 8 kotłowni z zakładów „Bieltex” w Bielawie i Pieszcach	2,74	188,0	0,32	170,82	+	1950-2003	82%
39.	kłodzki	Stronie Śląskie	UM Stronie Śląskie	m. i gm. Stronie Śl. w Stroniu Śl.	1,42	70,6	20,7	60,0	+	1994-2004	85%
40.	m. Wałbrzych	Gruzowisko miejskie Wałbrzych	WPO Sp. z o.o.	gm. Wałbrzych, Szczawno Zdrój, Jedlina Zdrój, Głuszyca, Walim	3,5	–	17,18	39,0	+	planowana eksploatacja do końca 2003 r.	ok. 87%
41.	wałbrzyski	Gruzowisko Boguszów-Gorce	ZBGKiM w Boguszowie-Gorcach	gm. Boguszów-Gorce	2,2	37,0	7,51	31,6	+	1995-2004	85%
Łącznie na obszarze wałbrzyskim					19,06	417,5	66,21	ok. 353,4			
OBSZAR JELENIOGÓRSKI											
42.	bolesławiecki	Hałda fosfogipsu	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	na potrzeby własne	17,0	3 500,0	93,137	3 159,937	+	2003 r.	92 %
43.	bolesławiecki	Hałda szlamów poneutralizacyjnych	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	na potrzeby własne	0,5	b. d.	Nie składowano	6,7	+	2003 r.	50 %
44.	bolesławiecki	Składowisko szlamów ze stawu nr 1 na wydziel. Części hałdy	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	na potrzeby własne	3,0	341,3	nie składowano	263,2	+	zakończona eksploatacja	100 %
45.	bolesławiecki	Staw osadowy nr 1a	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	na potrzeby własne	1,4	100,0	nie składowano	0	+	nie eksploatowane	0 %
46.	bolesławiecki	Staw osadowy nr 1b	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	na potrzeby własne	3,36	242,1	nie składowano	0	+	nie eksploatowane	0 %
47.	bolesławiecki	Staw osadowy nr 2	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	na potrzeby własne	2,98	232,9	10,629	134,029	+	2001 r.	95 %

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
48.	bolesła- wiecki	Staw osadowy nr 3	Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu	na potrzeby własne	5,03	417,2	3,490	52,190	+	2010 r.	45 %
49.	m. Jelenia Góra	Składowisko odpadów przemysłowych	Zakłady Chemiczne „Jelchem” S.A. w Jeleniej Górze	na potrzeby własne	7,2	216,0	nie składowano	b. d.	–	w trakcie ustalania	b. d.
50.	m. Jelenia Góra	Osadnik nr III	Zakłady Chemiczne „Jelchem” S.A. w Jeleniej Górze	na potrzeby własne i PEC Sp. z o.o. w Jeleniej Górze	3,38	16,1	1,480	b. d.	+	2004 r.	b. d.
51.	lubański	Składowisko odpadów przemysłowych	Fabryka Części do Maszyn i Odlewnia Metali „Baworowo” S.A. w Leśnej	na potrzeby własne	0,86	20,0	1,550	25,52	+	2003 r.	80 %
52.	lubański	Hałda bazaltowa	Kopalnia Bazaltu „Księginki” w Lubaniu	na potrzeby własne	5,4	b. d.	18,877	1 893,088	n. w.	b. d.	b. d.
53.	Iwówceki	Wydobycie poeksploatacyjne „Stary Łom”	PPU „PRI-BAZALT” S.A. w Rębiszowie	na potrzeby własne	7,4	604,8	15,0	861,372	n. w.	b. d.	40 %
54.	lubański	Hałda odpadów bazaltowych w Wielkim Lesie Lubańskim	Kopalnia Surowców Skałnych w Zarębie	na potrzeby własne	4,1	b. d.	nie składowano	1977,3	n. w.	b. d.	b. d.
55.	Iwówceki	Zwałowisko zewnętrzne	JKSM Zakład Wydobycia i Przemiału Łupka w Krobicy	na potrzeby własne	3,0	b. d.	3,9	993,8	n. w.	b. d.	b. d.
56.	bolesła- wiecki	Zwałowisko-osadnik III	ZPPS „Osiecznica” Sp. z o.o. w Osiecznicy	na potrzeby własne	16	576,7	3,735	1 571,959	+	2004 r.	85 %
Łącznie na obszarze jeleniogórskim					80,61	6 267,1	152,098	10 939,095			
ŁĄCZNIE NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO					1 722,03	373 098,4	6 428,4	406 367,2			

— stan formalno-prawny nieuregulowany
+ stan formalno-prawny uregulowany
n.w. nie wymaga uregulowań
b.d. brak danych

6.1.3. Odpady niebezpieczne

Do grupy odpadów niebezpiecznych zaliczane są odpady zawierające substancje, które po przedostaniu się do środowiska mogą powodować zagrożenia dla funkcjonowania ekosystemów, skutki zdrowotne dla ludzi, zwierząt lub roślin, a także, w większości przypadków, trudno odwracalne lub praktycznie nieodwracalne zanieczyszczenia środowiska i jego zasobów.

Źródłem odpadów niebezpiecznych jest przede wszystkim działalność przemysłowa – hutnictwo żelaza i metali nieżelaznych, przemysł chemiczny, przemysł chloralkaliczny, rafinerie, a także przemysł rolno-spożywczy, przemysł maszynowy czy procesy oczyszczania ścieków. Odpady tego typu powstają również w związku z użytkowaniem substancji niebezpiecznych, takich jak chemiczne środki ochrony roślin, farby, lakiery, środki odkażające, oleje mineralne i rozpuszczalniki, akumulatory, itp. W ostatnich latach znaczącym źródłem odpadów niebezpiecznych stały się gospodarstwa domowe oraz punkty usługowe (np. baterie, przeterminowane leki, lampy rtęciowe, opakowania po chemikaliach, zużyte oleje i emulsje).

Odpady niebezpieczne wg bazy SIGOP-W wytworzone przez 563 producentów stanowiły 0,4% wszystkich odpadów przemysłowych wytworzonych w województwie (stan na koniec 30.06.2001 r.). W 2000 r. na terenie województwa dolnośląskiego wytworzono ok. 122 773,6 Mg odpadów niebezpiecznych, z czego:

- tymczasowo składowano: ok. 1 755,5 Mg,
- wykorzystano: ok. 28 848,8 Mg,
- unieszkodliwiono: ok. 54 029,6 Mg,
- składowano: ok. 37 828,9 Mg.

Większa część odpadów niebezpiecznych poddana została składowaniu i unieszkodliwieniu. Proces unieszkodliwienia odbywa się poprzez stosowanie metod chemicznych oraz spalanie (np. związki chlorowcopochodne i odpady medyczne). Pozostałe odpady niebezpieczne odbierane były przez pośredników i przekazywane firmom zlokalizowanym na terenie całego kraju.

Wykorzystanie odpadów niebezpiecznych to przetwórstwo prowadzone na niewielką skalę w następującym zakresie:

- baterii kwasowych i alkalicznych – Huta Cynku „Miasteczko Śląskie”,
- świetlówki – „Philips Lighting” w Pile, „Abba-Ekomed” w Toruniu, „Ekochem” w Bydgoszczy, „MAYA” w Warszawie, „Hydrobudowa Śląsk” w Mikołowie,
- odczynniki fotograficzne – „Metilex” Michałowice, „Agro-Film” Warszawa, „Ekochem” Bydgoszcz.
- akumulatory ołowiowe – ZGH „Orzeł Biały” w Bytomiu i „Baterpol” w Świętochłowicach,
- oleje przepracowane – Rafineria Nafty „Jedlicze” S.A.

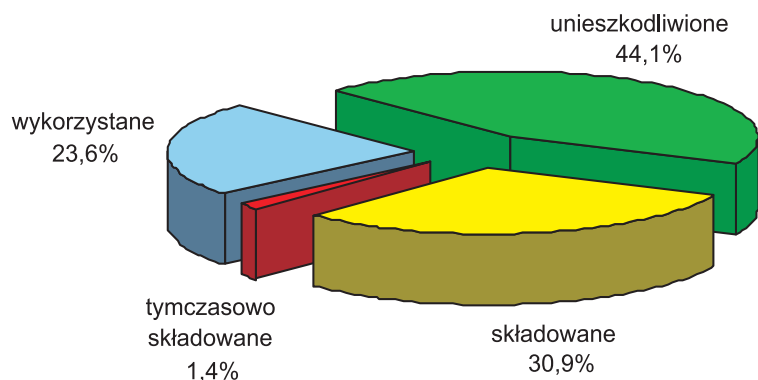
Pozostałe odpady niebezpieczne, w tym odczynniki chemiczne, odpady lakiernicze, zaolejone czyściwo, odbierane były przez firmy pośredniczące i w większości poddawane termicznej destrukcji w spalarni Lobbe w Dąbrowie Górniczej.

Należy zaznaczyć, iż ilości odpadów niebezpiecznych uwzględnione wyżej (baza SIGOP) nie obejmują odpadów pochodzących z małych zakładów przemysłowych i usługowych oraz z gospodarstw domowych.

Odpady niebezpieczne magazynowano na terenie zakładów w boksach i pojemnikach celem przekazania do utylizacji lub składowano na składowiskach odpadów przemysłowych.

Wśród odpadów niebezpiecznych wytworzonych na terenie województwa dolnośląskiego w 2000 r. dominowały:

- odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania związków nieorganicznych (kod 0601),
- odpady z fizykochemicznej przeróbki odpadów przemysłowych (kod 1902),
- odpadowe roztwory alkaliczne (kod 0602),
- odpadowe oleje smarowe (kod 1302),
- odcieki ze składowisk (kod 1907).

Wykres I.6.2. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w województwie dolnośląskim w 2000 r.

Tabela I.6.10. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi według grup i podgrup w 2000 r. wg SIGOP-W

Nazwa odpadu (grupa, podgrupa)	Ilość odpadów [w Mg]				
	wytworzona	tymczasowo składowana	wykorzystana	unieszkodliwiona	składowana
Ropopochodne szlamy i odpady stałe (0501)	35,300	35,3	–	–	–
Zużyte materiały filtracyjne (0504)	0,36	0,00	–	0,36	–
Odpady z procesów termicznej przeróbki węgla (0506)	383,00	198,00	185,00	–	–
Odpadowe roztwory kwaśne (0601)	41 310,181	0,00	0,002	41 310,16	–
Odpadowe roztwory alkaliczne (0602)	5 696,591	76,00	229,78	13,481	3 773,63
Sole odpadowe i ich roztwory (0603)	0,092	0,092	–	–	–
Odpady zawierające metale (0604)	112,005	1 204,390	194,670	15,315	1,63
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania podstawowych produktów przemysłu syntezy organicznej (0701)	2 334,796	0,507	2 318,649	5,7	9,94
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania tworzyw sztucznych oraz kaucuków i włókien syntetycznych (0702)	11,54	0,0	9,3	2,24	–
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania farmaceutyków (0705)	402,25	0,0	–	–	402,25
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania tłuszczów, mydeł, detergentów i kosmetyków (0706)	447,86	0,0	–	–	447,86
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania innych nie wymienionych produktów chemicznych (0707)	190,8	0,0	46,7	–	144,1
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania farb i lakierów (0801)	171,257	5,896	19,393	104,478	30,85
Odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania klejów, kitów i mas szpachlowych (0804)	3,93	0,25	–	1,18	2,5
Odpady z przemysłu fotograficznego (0901)	24,494	0,0	16,274	8,22	–
Odpady z hutnictwa ołowiu (1004)	6 648,4	–	6 648,4	–	–
Odpady nieorganiczne z przygotowania powierzchni i powlekania metali (1101)	516,62	12,39	384,45	117,259	2,5
Szlamy i odpady stałe z procesów hartowania (1103)	0,111	0,111	–	–	–
Odpady z kształtowania (włącznie z kuciem, spawaniem, wytłaczaniem, tłoczeniem, cięciem, piłowaniem) (1201)	1 674,9	6,0	107,3	1 495,7	45,1
Odpady z odtłuszczania wodą i parą (1203)	668,5	0,0	–	668,5	–
Odpadowe oleje hydrauliczne i płyny hamulcowe (1301)	13,94	1,805	274,567	38,168	–
Odpadowe oleje smarowe (1302)	11 997,1	63,8	11 874,2	50,2	–
Odpadowe oleje i ciecze stosowane jako nośniki ciepła i elektroizolatory (1303)	66,829	0,0	61,649	2,88	–
Odpady z odwadniania olejów w separatorach (1305)	222,6	0,5	0,66	218,44	–
Odpady olejowe nie wymienione (1306)	28,75	2,2	3,6	22,87	–
Odpady z odtłuszczania metali i konserwacji maszyn (1401)	143,893	3,325	77,236	34,382	29,0
Odpady z czyszczenia tkanin i odtłuszczania produktów naturalnych (1402)	3,005	3,005	–	–	–
Odpady z przemysłu elektronicznego (1403)	0,18	0,18	–	–	–
Odpady chłodziw, propelentów pianowych i aerozolowych (1404)	23,609	0,040	23,569	–	–
Zużyte urządzenia i ich elementy (1602)	34,622	18,122	0,251	16,932	0,270
Odpady materiałów wybuchowych (1604)	0,011	–	–	0,011	–
Baterie i akumulatory (1606)	397,552	42,55	343,706	41,853	–
Odpady z czyszczenia zbiorników magazynowych i cystern transportowych (1607)	71,153	0,78	59,095	5,578	–
Odpady podobne do komunalnych segregowane i gromadzone selektywnie (1608)	100,408	16,972	54,509	27,298	0,060
Odpady materiałów i elementów budowlanych oraz drogowych (1701)	196,69	51,532	16,4	16,1	112,6
Materiały izolacyjne (1706)	0,838	0,00	–	–	0,838
Odpady z diagnozowania, leczenia i profilaktyki medycznej (1801)	661,464	0,0	0,1	658,064	–
Odpady ze spalania i termicznego rozkładu odpadów komunalnych oraz podobnych odpadów z handlu, przemysłu i instytucji (1901)	6,5	0,0	–	6,5	–
Odpady z fizykochemicznej przeróbki odpadów przemysłowych (1902)	33 396,337	10,3	75,15	103,13	33 219,0
Odpady zeszkłone i z procesów zeszkliwania oraz ze spalania odpadów innych niż 1901 (1904)	1,422	0,0	–	2,672	–
Odcieki ze składowisk (1907)	14 403,7	0,0	5 818,5	8 585,2	–
Odpady z oczyszczalni ścieków nie wyspecyfikowane inaczej (1908)	69,22	1,22	5,25	53,75	9,0
Odpady komunalne segregowane i gromadzone selektywnie (2001)	0,78	0,07	0,302	0,546	–
OGÓŁEM	122 773,6	1 755,474	28 848,772	54 029,58	37 828,96

Tabela I.6.11. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w powiatach województwa dolnośląskiego (baza SIGOP-W)

L.p.	Powiat	Odpady niebezpieczne [Mg]				
		ogółem wytworzone	tymczasowo składowane	wykorzystane	unieszkodliwione	składowane
1.	bolesławiecki	3 552,8	3,6	32,6	3 516,7	–
2.	dzierżonowski	44,6	1,4	38,9	9,2	–
3.	głogowski	64 942,4	20,3	88,8	33 996,1	30 861,3
4.	górowski	1,0	–	0,9	0,1	–
5.	jaworski	130,6	7,7	9,3	114,1	–
6.	jeleniogórski	64,3	5,0	34,3	25,4	–
7.	kamiennogórski	57,9	1,5	29,1	27,1	–
8.	kłodzki	226,2	43,7	36,9	91,8	54,1
9.	legnicki	15 953,4	1,8	15 902,5	53,6	–
10.	lubański	50,1	1,0	26,5	20,0	2,5
11.	lubiński	345,3	4,4	222,6	106,3	13,4
12.	lwówecki	16,0	4,3	8,5	3,8	–
13.	milicki	23,1	2,5	–	–	–
14.	oleśnicki	631,3	1,0	169,6	437,5	–
15.	oławski	1 490,1	0,5	1 476,3	0,9	5,1
16.	polkowicki	1 924,7	10,4	382,5	1 533,7	–
17.	strzeliński	2,7	0,6	2,0	–	–
18.	średzki	18,8	0,4	18,3	–	–
19.	świdnicki	860,8	66,9	432,7	222,3	144,1
20.	trzebnicki	0,3	0,3	–	–	–
21.	wałbrzyski	13,3	2,0	11,3	–	–
22.	wołowski	8 093,0	2,5	2 318,6	21,6	4 113,0
23.	wrocławski	118,3	7,4	109,1	1,7	–
24.	ząbkowicki	27,9	1,8	10,8	13,6	1,6
25.	zgorzelecki	437,2	49,9	368,2	20,9	–
26.	złotoryjski	37,3	0,1	37,6	6,6	–
27.	m. Jelenia Góra	7 669,2	7,6	5 873,3	1 788,2	–
28.	m. Legnica	10 200,5	69,1	322,9	7 476,6	2 362,0
29.	m. Wałbrzych	587,4	209,9	236,1	141,3	–
30.	m. Wrocław	5 251,3	1 226,5	647,4	4 378,3	271,6
OGÓŁEM		122 773,6	1 755,4	28 848,7	54 029,5	37 828,9

6.2. NIELEGALNE MIEJSCA SKŁADOWANIA ODPADÓW

Miejsca nielegalnego składowania odpadów tzw. „dzikie” wysypiska są źródłem zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych. Mogą stanowić one zagrożenie epidemiologiczne i być przyczyną degradacji terenu (zmniejszają walory estetyczne krajobrazu).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132, poz. 622) do zadań samorządu terytorialnego należy między innymi zapobieganie zanieczyszczeniu ulic, placów i terenów otwartych przez likwidację składowania odpadów w miejscach do tego nie przeznaczonych i przeciwdziałanie takiemu składowaniu oraz organizowanie odbioru odpadów komunalnych z terenu prywatnych posesji.

„Dzikie” wysypiska odpadów powstają głównie z następujących powodów:

- prywatni właściciele nie mają podpisanej umowy na odbiór odpadów bytowych,
- prywatni właściciele chcą zaoszczędzić pieniądze związane z kosztem przyjęcia odpadów na składowisko i jego transportem,

▪ jeżeli są to odpady inne niż komunalne, to trudno jest pozbyć się ich w sposób legalny, gdyż specjalnych składowisk przygotowanych na przyjmowanie tego typu odpadów jest wciąż za mało,

▪ nieuczciwe firmy odbierające odpady zamiast wywozić je na wysypiska pozbywają się ich w sposób nielegalny.

Ustawa o odpadach częściowo zmieniła ten stan rzeczy:

- wprowadziła obowiązek zawierania umów przez właścicieli posesji w sprawie wywozu odpadów,
- firmy zajmujące się transportem odpadów muszą mieć wydawane przez gminy zezwolenia na tego typu działalność.

Zgodnie z art. 50 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o odpadach ten, kto składa odpady w miejscu na ten cel nie wyznaczonym (np. na „dzikim” wysypisku) popełnia wykroczenie i podlega karze aresztu albo grzywny. Dość ograniczone są natomiast możliwości identyfikowania i karania osób wyrzucających odpady na „dzikie” wysypiska, pomimo że prawnie takie możliwości istnieją. Problem stanowi ich skuteczna egzekucja.

W przypadku otrzymania interwencji dotyczącej „dzikiego” wysypiska Wojewódzki Inspektorat każdorazowo przeprowadza w terenie wizję lokalną. Jak wynika z wieloletniej praktyki na „dzikich” wysypiskach składowane są głównie odpady komunalne, których wytwórca, ani odbiorca nie jest znany. W związku z powyższym WIOŚ nie ma możliwości naliczania kar pieniężnych za składowanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych. Sprawa zostaje przekazana wg właściwości do organu gminy, który, zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 13.09.1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132, poz. 622 z 1996 r.), ustala szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy i zobowiązany jest do uporządkowania terenu.

Na koniec 2000 r. na terenie województwa dolnośląskiego zinwentaryzowano około 720 „dzikich” wysypisk. Na 20 miejscach nielegalnego składowania z 200 zlokalizowanych na terenie Wrocławia Zarząd Gospodarki Odpadami wykonał prace porządkowe.

Przeciwdziałanie powstawaniu „dzikich” miejsc składowania odpadów jest problemem trudnym, zwłaszcza wobec wzrastającej w szybkim tempie ilości odpadów komunalnych.

Ponadto w ostatnich latach szybko zmienia się struktura tych odpadów, co jest związane między innymi ze wzrostem ilości opakowań, zwłaszcza z tworzyw sztucznych. Niejednokrotnie w składzie odpadów komunalnych występują także odpady niebezpieczne. W kompetencji gminy leży prawny obowiązek stworzenia warunków do prowadzenia ich selektywnej zbiórki oraz wspólnie z organami administracji rządowej organizowanie gospodarki odpadami niebezpiecznymi wydzielonymi z odpadów komunalnych. Nielegalne miejsca „dzikiego” składowania odpadów są sukcesywnie porządkowane w miarę posiadanych przez gminy środków finansowych. Uporządkowanie tych miejsc często nie rozwiązuje problemu nielegalnego składowania odpadów, gdyż odpady są ponownie składowane w tych samych miejscach.

6.3. INWESTYCJE W GOSPODARCE ODPADAMI

W województwie dolnośląskim prowadzone są działania mające na celu uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi. W roku 2000 oddano między innymi do eksploatacji następujące obiekty:

- składowisko odpadów komunalnych przy hałdzie 9/2 w Wałbrzychu,
- gminne składowisko odpadów komunalnych w Skotnikach (gmina Zawonia),
- stację przeładunkową odpadów komunalnych przy ul. Szczecińskiej we Wrocławiu.

Aktualnie na terenie województwa dolnośląskiego prowadzone są prace związane z budową szeregu nowoczesnych składowisk oraz obiektów gospodarki odpadami, spełniających wszelkie standardy w zakresie ochrony środowiska. Są to m.in.:

- zakład utylizacji odpadów komunalnych i stabilizacji osadów ściekowych dla miasta Zgorzelec w Jędrzychowicach zakład nr 2 (składowisko odpadów i zakład segregacji odpadów),

- centrum Utylizacji Odpadów Gmin Łużyckich w Lubaniu,
- składowisko odpadów komunalnych dla miasta i gminy Świdnica,
- adaptacja obiektu przy ul. Michalczyka przez Zarząd Gospodarki Odpadami we Wrocławiu dla potrzeb recyklingu odpadów, w celu rozbudowy systemu selektywnej zbiórki odpadów.

Przeprowadzono również prace modernizacyjne w celu zwiększenia pojemności na następujących obiektach:

- składowisku komunalnym w Międzyzlesiu,
- składowisku komunalnym w Ścinawie,
- składowisku komunalnym w Wierchosławicach.

Pomoc finansową otrzymali również realizatorzy inwestycji mających na celu rekultywację następujących składowisk: we Wrocławiu, Wałbrzychu, Łądku Zdroju, Legnicy, Trzebczu, Rudnej-Orsku, Małuszowie oraz Mojeszu.

6.4. PODSUMOWANIE

Województwo dolnośląskie zajmuje pod względem wytwarzanych ilości odpadów powstających w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej – tak niebezpiecznych, jak i innych niż niebezpieczne – jedno z pierwszych miejsc w skali kraju.

Główny strumień odpadów wytwarzany jest przez nieliczną grupę podmiotów, z których w każdym powstaje rocznie powyżej 100 tys. Mg odpadów (powyżej 0,5 tys. Mg w przypadku odpadów niebezpiecznych).

Głównymi źródłami odpadów są: przemysł wydobywczy, energetyka, hutnictwo, przemysł chemiczny, sektor komunalny, przemysł spożywczy, przemysł metalurgiczny.

Zasadniczy wpływ na obraz postępowania z odpadami w województwie ma sposób postępowania w jednostkach wytwarzających odpady w największych ilościach.

W zakresie postępowania z odpadami powstającymi w wyniku działalności gospodarczej w ostatnim okresie

na uwagę zasługują dwie tendencje:

- poprawne postępowanie z odpadami niebezpiecznymi: unieszkodliwianie i gospodarcze wykorzystanie (łącznie ok. 70% odpadów) prowadzone w głównej mierze w miejscu ich powstawania,
- znaczne ilości odpadów innych niż niebezpieczne, powstających w największych ilościach, (tj. mieszanek popiołowo-żużlowych z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych, żużli z hutnictwa oraz osadów ściekowych), składowane są na składowiskach. Jednak lokowanie tych odpadów na składowiskach przemysłowych i komunalnych, powoduje wyczerpywanie pojemności składowisk, a w konsekwencji zajmowanie nowych terenów pod budowę.

Składowanie odpadów, zarówno przemysłowych jak komunalnych, zaledwie w kilkunastu przypadkach

odbywa się na składowiskach spełniających w pełni wymogi ochrony środowiska. Dlatego też, w związku z wymogami zawartymi w ustawie o odpadach, właściciele ponad 100 składowisk staną w niedługim czasie przed koniecznością podjęcia decyzji o likwidacji bądź modernizacji składowisk.

W gospodarce odpadami komunalnymi widoczna jest konieczność intensyfikacji działań, celem uświadczenia społecznościom lokalnym potrzeby ochrony środowiska przed odpadami, celowości selektywnej zbiórki odpadów i dążenia do minimalizacji ilości odpadów komunalnych składowanych na składowiskach. Konieczna jest pomoc dla samorządów, zarówno finansowa jak i organizacyjna, w rozwiązywaniu ponadlokalnych problemów w gospodarce odpadami i rozwiązywaniu pojawiających się coraz częściej konfliktów ekologicznych.